

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

**Specjalnego Ośrodka Szkolno–Wychowawczego Nr 2
w Kielcach
na rok szkolny 2016/2017**

W S T Ę P

„Wychowanie jest rodzajem sztuki, w której ważną rolę odgrywa wycucie potrzeb chwili, okoliczności miejsca i czasu. W wychowaniu należy być blisko życia i podejmować realne problemy uczniów. Wartości istnieją albo w osobach i ich działaniu albo wcale.”

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr2 w Kielcach najważniejszy jest UCZEŃ, jego potrzeby, zdolności, zainteresowania.

Działalność wychowawcza naszej placówki ma charakter integralny i indywidualny-obejmuje wszystkie sfery rozwoju ucznia uwzględniając jego możliwości, potrzeby i zainteresowania. Jest jednolitym, skorelowanym z nauczaniem, procesem dydaktyczno-wychowawczym realizowanym przez nauczycieli za pośrednictwem:

- organizowanych zajęć edukacyjno-terapeutycznych i rewalidacyjno-wychowawczych
- zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych
- współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami).

W przygotowaniu programu wychowawczego placówki brali udział nauczyciele, inni pracownicy oraz rodzice.

Praca nad budowaniem programu wychowawczego szkoły poprzedzona była wnikliwą diagnozą czyli rozpoznaniem sytuacji wychowawczej placówki i domu rodzinnego ucznia.

Efektom tych działań są priorytetowe zagadnienia i problemy wymagające rozwiązania na terenie placówki:

1. Przygotowanie ucznia do pełnienia określonych ról społecznych i zawodowych, rozwijanie aktywności własnej .
2. Nabycie praktycznych umiejętności potrzebnych w codziennym życiu.
3. Przestrzeganie norm społecznych, eliminowanie negatywnych zachowań związanych z okresem dojrzewania.
4. Kształtowanie postawy patriotycznej i religijnej.
5. Wdrażanie do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.
6. Wprowadzenie zasad zdrowego stylu życia.
7. Rozwijanie różnych form komunikowania się z otoczeniem.
8. Motywowanie do nawiązywania kontaktów interpersonalnych w środowisku lokalnym.
9. Zaktywizowanie rodziców do udziału w życiu placówki.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

CEL GŁÓWNY:

Uczeń czuje się bezpieczny, dokonuje świadomych wyborów oraz staje się samodzielny na drodze prowadzącej do osiągnięcia sukcesów na miarę własnych możliwości.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

UCZEŃ:

1. Potrafi funkcjonować w grupie.
2. Uznaje i rozumie normy społeczne.
3. Potrafi porozumiewać się z otoczeniem w najpełniejszy sposób – werbalnie lub pozawerbalnie.
4. Jest samodzielny w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.
5. Jest zaradny w życiu codziennym adekwatnie do indywidualnego poziomu sprawności i umiejętności.
6. Ma poczucie własnej wartości.
7. Posiada umiejętność oceny własnych zachowań.
8. Potrafi uczestniczyć w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej zbiorowości.
9. Zna i przestrzega ogólnie przyjęte normy współżycia społecznego zachowując prawo do swojej odmienności.
10. Zna symbole narodowe, tradycje i obyczaje lokalne i narodowe.
11. Rozumie potrzebę przynależności do społeczności lokalnej, regionu i kraju.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ PLACÓWKI Z RODZICAMI

1. Rodzice i szkoła to instytucje spełniające funkcje wychowawcze, jednakże szkoła pełni rolę wspomagającą wobec rodziców. Placówka może korzystać z wiedzy i umiejętności rodziców- fachowców.
2. W celu pełnej realizacji zadań wychowawczych konieczna jest współpraca i spójność postępowania.

3. Rodzice reprezentowani są w szkole poprzez Radę Rodziców, a współpraca rozpoczyna się w momencie przyjęcia dziecka do placówki.
4. Rodzice mają możliwość aktywnego udziału w życiu szkolnym, zarówno podczas imprez i uroczystości szkolnych, jak i w dniu codziennym.

ZADANIA KADRY PEDAGOGICZNEJ

NAUCZYCIELE I WYCHOWAWCY:

1. Współpracują ze sobą w realizacji zadań wychowawczych.
2. Realizują zalecenia zawarte w orzeczeniach wydanych przez Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne.
3. Podnoszą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczych.
4. Realizują treści zajęć wychowawczych i pozalekcyjnych zgodnie z programem wychowawczym oraz we współpracy z rodzicami i pracownikami niepedagogicznymi placówki.
5. Rozpoznają indywidualne potrzeby i możliwości uczniów/wychowanków.
6. Udzielają wsparcia i pomocy wychowankom w trudnych sytuacjach szkolnych i życiowych.
7. Dostarczają uczniom i rodzicom niezbędnych informacji na temat wymagań stawianych przez placówkę, podejmowanych przez nią działań oraz postępów ucznia/wychowanka.
8. Dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w zespole klasowym.
9. Inicjują i organizują przedsięwzięcia określone w *Szkolnym Programie Wychowawczym*.

SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z DIAGNOZY

I. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole i klasie.

- Nauka zasad pozytywnego kontaktu i budowania relacji koleżeńskich.
- Uświadamianie konsekwencji swoich niewłaściwych zachowań.
- Wyposażenie ucznia w umiejętności odpowiedniego reagowania na pojawiające się akty agresji rówieśniczej oraz szerszej rozumianej przemocy.

- Wzbogacenie wiedzy na temat bezpiecznego korzystania z Internetu, przeciwdziałanie cyberprzemocy.
- Wzmacnianie zaufania ucznia do nauczycieli, motywowanie do zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych.
- Rozwijanie odpowiedzialnej postawy dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
- Kształtowanie właściwych nawyków bezpiecznego zachowania w szkole, na drodze oraz w miejscu zabawy na śniegu, nad wodą, w górach.

II. Rozwijanie aktywności własnej uczniów.

- Kształtowanie niezależności w wykonywaniu prostych zadań życia codziennego.
- Budzenie w dziecku odpowiedzialności za samego siebie.
- Aktywny udział w organizacji czasu wolnego zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami wychowanków.
- Rozwijanie zainteresowań czytelniczych, upowszechnianie czytelnictwa.
- Rozbudzanie potrzeby dbania o przyrodę oraz pogłębianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska.
- Kształtowanie nawyków związanych z ochroną przyrody (sortowanie śmieci, utrzymanie czystości najbliższego otoczenia).
- Rozwijanie zainteresowań z zakresu edukacji matematyczno – przyrodniczej.
- Wykonywanie prac społecznie użytecznych na rzecz placówki.
- Rozwijanie indywidualnych zdolności i predyspozycji wychowanków (udział w zajęciach pozalekcyjnych, praca indywidualna z wychowankiem).

III. Przestrzeganie norm społecznych.

- Nawiązywanie prawidłowych interakcji z rówieśnikami i dorosłymi.
- Dostosowanie się do obowiązującej organizacji zajęć w placówce.
- Podporządkowanie się poleceniom nauczycieli, wychowawców i innych pracowników placówki.
- Poszanowanie mienia szkoły.
- Kształtowanie poczucia własnej wartości oraz postawy tolerancji i akceptacji wobec innych.
- Doskonalenie umiejętności panowania nad negatywnymi emocjami.
- Rozwijanie umiejętności samooceny.
- Kulturalne zachowanie się w miejscach publicznych.

- Eliminowanie zachowań agresywnych oraz nietypowych zachowań związanych z okresem dojrzewania.
- Kształtowanie postawy poszanowania przyrody i jej zasobów.

IV. Kształtowanie postawy patriotycznej i religijnej.

- Poszanowanie symboli narodowych.
- Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i narodowej.
- Zachowanie powagi podczas słuchania hymnu narodowego.
- Udział w spotkaniach z ludźmi zasłużonymi dla regionu.
- Upowszechnianie wiedzy na temat Unii Europejskiej, zainteresowanie kulturą i dorobkiem państw członkowskich.
- Zachęcanie do udziału w świętach liturgicznych i uroczystościach kościelnych.

V. Propagowanie zdrowego stylu życia.

- Uświadomienie uczniom potrzeby dbania o zdrowie i kondycję fizyczną.
- Zwrócenie uwagi na znaczenie zdrowego odżywiania się.
- Przeciwdziałanie problemowi nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży.
- Zapoznanie uczniów z konsekwencjami zażywania substancji psychoaktywnych (nikotyna, dopalacze, alkohol, nadużywanie leków).
- Udział w zajęciach sportowo – rekreacyjnych .
- Reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych na różnym szczeblu.

VI. Zaktywizowanie rodziców do udziału w życiu placówki.

- Spotkania edukacyjne z rodzicami.
- Spotkania rodziców z psychologiem (grupa wsparcia) – rozwiązywanie problemów związanych z okresem dojrzewania.
- Rozmowy indywidualne z rodzicami.
- Włączenie rodziców w organizację uroczystości okolicznościowych, udział w festynach, rajdach, olimpiadach, wycieczkach, itp.
- Wskazanie rodzicom zależności efektywności pracy edukacyjno-terapeutyczno-wychowawczej od obecności dziecka w szkole.
- Zachęcanie rodziców do współpracy podczas działań profilaktycznych prowadzonych na terenie placówki.

VII. Wdrażanie do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.

- Tworzenie i odbiór kultury.
- Umiejętne korzystanie z usług instytucji użyteczności publicznej w tym z ośrodków zdrowia.

- Udział w uroczystościach i imprezach okolicznościowych organizowanych na terenie miasta i środowiska lokalnego.
- Zaangażowanie instytucji partnerskich wspierających kształcenie zawodowe stosownie do potrzeb rynku.

VIII. Rozwijanie różnych form komunikowania się z otoczeniem.

- Wypracowanie optymalnych form komunikacji werbalnej i pozawerbalnej.
- Utrwalenie języka Makaton i wprowadzenie innych sposobów komunikacji alternatywnej (AAC).
- Doskonalenie umiejętności wyrażania swoich potrzeb, sygnalizowania o swoim stanie zdrowia, samopoczuciu.
- Kształtowanie prawidłowych relacji międzyludzkich
- Okazywanie szacunku nauczycielom, kolegom i innym pracownikom placówki.
- Budowanie więzi uczuciowych.
- Wprowadzenie do właściwego rozumienia pojęć koleżeństwa, przyjaźni i miłości oraz związanych z nimi praw i obowiązków.

METODY PRACY

- rozmowy, pogadanki, prelekcje
- praca z książką
- lekcje biblioteczne
- spotkania z ciekawymi ludźmi
- gry i zabawy dydaktyczne
- wycieczki, spacer i rajdy
- festyny, konkursy, zawody sportowe
- uroczystości okolicznościowe
- elementy dramy, przedstawienia teatralne, występy indywidualne
- działalność społecznie użyteczna
- opieka nad miejscami pamięci
- dostarczanie pozytywnych wzorców
- sytuacje dnia codziennego
- spotkania edukacyjne z rodzicami
- realizacja programów autorskich

FORMY PRACY:

- grupowa
- indywidualna

EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH:

W wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania w procesie wychowawczym, uczeń/wychowanek będzie:

1. Potrafił przestrzegać norm społeczno – moralnych.
2. Miał świadomość bycia członkiem społeczności lokalnej i narodowej.
3. Brał odpowiedzialność za swoje postępowanie.
4. Pomagał młodszym i mniej sprawnym kolegom.
5. Potrafił samodzielnie lub z niewielką pomocą dbać o higienę i estetykę własnego wyglądu, ład i porządek w najbliższym otoczeniu.
6. Znał i przestrzegał podstawowe zasady bezpieczeństwa.
7. Dbął o własne zdrowie, zgłaszał dolegliwości i złe samopoczucie.
8. Wiedział kiedy i do kogo zwrócić się o pomoc.
9. Szanował środowisko przyrodnicze.
10. Uczestniczył w obchodach świąt narodowych oraz obrzędach lokalnych.
11. Podejmował różne role społeczne, w miarę samodzielnie, niezależnie, godnie.
12. Przejawiał zaangażowanie w życie społeczne i rozwijał swoje talenty dla dobra innych.
13. Szanował godność własną i drugiego człowieka.
14. Potrafił współpracować z innymi, odnosić się z tolerancją i szacunkiem do drugiego człowieka.
15. Korzystał z dostępnych dóbr kulturalnych.
16. Aktywnie uczestniczył w organizacji różnych form spędzania czasu wolnego.

EWALUACJA:

- I. Obserwacja zachowań uczniów w różnych sytuacjach.
- II. Indywidualny program pracy z wychowankiem.
- III. Rozstrzygnięcie konkursów tematycznych.
- IV. Konstruowanie i wykorzystywanie naturalnych sytuacji wychowawczych.
- V. Analiza dokumentacji (zeszyty obserwacji, ankiety dla rodziców i nauczycieli, dzienniki zajęć wychowawczych).

- VI. Ewaluacja programów autorskich.
- VII. Profil psychoedukacyjny Schoplera.
- VIII. Wnioski do pracy na następny rok szkolny (nauczycieli, specjalistów i wychowawców).
- IX. Wnioski z posiedzeń Zespołu wychowawczego.
- X. Rozmowy indywidualne z rodzicami.

Niniejszy program uwzględnia oczekiwania i sugestie rodziców, nauczycieli i innych pracowników oraz potrzeby uczniów.